

Sygn. akt XXV C 384/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2023 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Tomasz Gal

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Nawrocka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 maja 2023 roku w Warszawie

sprawy z powództwa R. M. i P. K.

przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz R. M. kwotę 39.192,13 zł (trzydzieści dziewięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dwa złote, 13/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 8 lutego 2019 r. do dnia zapłaty,
- 2) zasądza od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz P. K. kwotę 39.192,13 zł (trzydzieści dziewięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt dwa złote, 13/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 października 2020 r. do dnia zapłaty,
- 3) oddala powództwo w pozostałej części,
- 4) ustala, że każdy z powodów wygrał niniejszy spór w 11,48 %, a pozwany wygrał go w 88,52 %, pozostawiając wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Sygnatura akt XXV C 384/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lutego 2022 r. (data nadania, k.91), doprecyzowanym pismem z dnia 22 lutego 2022 r. (data nadania, k.98) powodowie **R. M. i P. K.** wnieśli przeciwko pozwanemu **Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W.** o zasądzenie od pozwanego łącznie kwoty 341 138,62 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 8 lutego 2019 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym zostaną zasądzone, do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu żądania pozwu, powodowie wskazali, że na działkach o nr ew.(...) oraz(...)zlokalizowanych częściowo w miejscowości P., a częściowo w miejscowości K. prowadzili gospodarstwo zajmujące się uprawą malin ekologicznych. Wyjaśnili, iż jako producenci owocu ekologicznego w okresie od 2 sierpnia 2017 roku do 31 stycznia 2019 roku objęci byli certyfikatem producenta ekologicznego w rozumieniu rozporządzenia Rady UE 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych obejmujący swoim zakresem malinę ekologiczną w ilości 76,100 tony.

Powodowie wskazali, iż w dniu 30 sierpnia 2017 r. na skutek dokonywanego przez G. P., właściciela gruntów rolnych, sąsiadujących bezpośrednio z uprawami powodów oprysku rzepaku ozimego środkami chemicznymi zawierającymi metazachlor maliny należące do powodów uległy silnemu uszkodzeniu, co potwierdziły wyniki badań wykazujących obecność metazachloru w roślinach. Również przeprowadzona w dniu 19 września 2017 r. kontrola Powiatowego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykazała uszkodzenia młodych pędów krzaków malin (przebarwienia liści).

Na skutek zawiadomienia jednostki certyfikującej - (...) sp. z o.o. certyfikat producenta ekologicznego został zawieszony, zaś odbiorcy maliny: (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. skorygowali faktury za zakupione maliny na kwoty odpowiednio niższe o niemal 50% oraz niższe o ponad 50%. Przeprowadzona w gospodarstwie powodów przez jednostkę certyfikującą (...) Sp. z o.o. w dniu 3 października 2017 r. kontrola oraz pobrane próbki nie wykazały zanieczyszczenia próbek substancją niedozwoloną w rolnictwie ekologicznym, w związku z czym podjęto decyzję o przyznaniu nowego certyfikatu o numerze (...) z zastrzeżeniem braku możliwości zakwalifikowania produktu w kategorii ekologiczny. Powodowie wyjaśnili, iż w nowym certyfikacie status produktu został zniesiony do pierwszego roku konwersji, co zgodnie z treścią certyfikatu oznaczało, iż w 36-miesięcznym okresie konwersji maliny produkowane przez powodów nie mogły być znakowane w odniesieniu do jakiegokolwiek powołania się na rolnictwo ekologiczne, a co za tym idzie nie mogły być sprzedawane jako produkt ekologiczny.

Na skutek przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał powodom odszkodowanie w wysokości łącznej 13 977,83 zł, na którą złożyły się kwota: 12 653,33 zł tytułem szkody poniesionej, na skutek utraty statusu maliny ekologicznej na pasie gruntu o powierzchni 0,482 ha, stanowiąca różnicę pomiędzy ceną maliny ekologicznej, a konwencjonalnej z uwzględnieniem kosztów zbioru przy przyjęciu, że: 8,01 zł to średnia cena 1 kg maliny ekologicznej w 2017 roku, 4,00 zł to średnia cena 1 kg maliny konwencjonalnej w 2017 roku, 2,50 zł to średni koszt zbioru 1 kg maliny w 2017 r., 6 500 kg to średni plon maliny z 1 ha w 2017 roku wg UFG; 861 zł tytułem zwrotu poniesionych przez powodów kosztów badania laboratoryjnego; 553,50 zł tytułem zwrotu poniesionych przez powodów kosztów badań.

Powodowie wskazali, iż wypłacone im odszkodowanie jest nieadekwatne do zakresu doznanej przez nich szkody. W ocenie powodów Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny dokonując ustalenia wysokości odszkodowania błędnie uznał, iż powodom należy się odszkodowanie jedynie za stratę spowodowaną opryskiem maliny w pasie gruntu graniczącego z działką sprawcy, który dokonał oprysku (czyli tylko za powierzchnię 0,482 ha), podczas gdy powierzchnia zajmowana do uprawy maliny ekologicznej wynosiła w 2017 r. łącznie 13,57 ha. Ponadto na skutek szkody powodowie utracili certyfikat nr (...) co do całej powierzchni upraw, nie zaś tylko co do pasa gruntu, graniczącego z uprawami sprawcy. Przyznanie nowego certyfikatu nie umożliwiło powodom sprzedaży malin, gdyż było już po sezonie zbiorów, a certyfikat znosił status produktu do pierwszego roku konwersji, co zgodnie z treścią certyfikatu oznaczało, iż w 36-miesięcznym okresie konwersji maliny produkowane przez powodów nie mogły być znakowane w odniesieniu do jakiegokolwiek powołania się na rolnictwo ekologiczne, a co za tym idzie nie mogły być sprzedawane jako produkt ekologiczny.

W związku z powyższym powodowie domagają się od pozwanego dalszej kwoty odszkodowania, na którą składa się odszkodowanie z tytułu szkody, poniesionej w związku z opryskiem ich plantacji malin oraz utratą na skutek tego certyfikatu i statusu producenta maliny ekologicznej. Z uwagi na fakt, iż przyznana przez pozwanego powodom kwota odszkodowania stanowiła odszkodowanie jedynie za szkodę powstałą na pasie gruntu uprawy malin o powierzchni 0,482 ha, zdaniem powodów, do dopłaty pozostaje odszkodowanie za pozostałą część plantacji malin powodów, czyli za powierzchnię 13,088 ha (13,57 ha - 0,482 ha) w wysokości 341.138,62 zł (różnica pomiędzy ceną maliny ekologicznej, a konwencjonalnej z uwzględnieniem kosztów zbioru) obliczona w następujący sposób:

- $13,088 \text{ ha} (13,57 \text{ ha} - 0,482 \text{ ha}) \times 5,51 \text{ zł} (8,01 \text{ zł} - 2,50 \text{ zł}) \times 6500 \text{ kg/ha} = 468.746,72 \text{ zł}$ dochód z maliny ekologicznej;
- $13,088 \text{ ha} (13,57 \text{ ha} - 0,482 \text{ ha}) \times 1,50 \text{ zł} (4,00 \text{ zł} - 2,50 \text{ zł}) \times 6500 \text{ kg/ha} = 127.608 \text{ zł}$ dochód z maliny konwencjonalnej;

przy przyjęciu założeń, zgodnie z decyzją UFG z dnia 24 czerwca 2021 r.:

- 8,1 zł średnia cena 1 kg maliny ekologicznej w 2017 roku;
- 4,00 zł średnia cena 1 kg maliny konwencjonalnej w 2017 roku;
- 2,50 zł średni koszt zbioru 1 kg maliny w 2017 r.;
- 6 500 kg średni plon maliny z 1 ha w 2017 roku wg UFG;
- 0,482 ha szacunkowa szerokość pasa plantacji malin, który mógł ulec zanieczyszczeniu na skutek oprysku G. P. w dniu 30 sierpnia 2017 roku (482 mb x 10 m).

Powodowie wyjaśnili, iż poza sporem pozostaje między stronami średnia cena malin ekologicznej w 2017 roku w kwocie 8,01 zł, średnia cena 1 kg maliny konwencjonalnej w 2017 roku w kwocie 4,00 zł, średni koszt zbioru 1 kg malin w 2017 roku w kwocie 2,50 zł, średni plon maliny z 1 ha w 2017 roku w wysokości 6500 kg/ha. Osią sporu w niniejszym postępowaniu jest nieuznanie przez pozwanego żądania powodów zapłaty odszkodowania za niemożność sprzedaży maliny ekologicznej w 2017 roku z całego gospodarstwa. Powodowie podkreślili, że sprzedaż maliny z certyfikatem ekologicznej możliwe jest z gospodarstwa posiadającego specjalny certyfikat, który R. M. w chwili powstania szkody posiadał i który obejmował całe gospodarstwo powodów.

Termin, od którego powodowie domagają się odsetek został określony na 8 lutego 2019 r. tj. dzień po wydaniu decyzji przez pozwanego o odmowie dopłaty odszkodowania za całe gospodarstwo (pozew – k.3-13).

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 marca 2022 (data nadania, k.127) Ubezpieczeniowy **Fundusz Gwarancyjny z siedzibą w W.** wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwot uiszczonych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia orzeczenia do dnia zapłaty. Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady i co do wysokości.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany stanowczo zakwestionował, aby na skutek działania G. P. doszło do zanieczyszczenia całości upraw malin powodów, aby uprawa malin ekologicznych w 2017 r. była prowadzona przez powodów na obszarze 14,59 ha oraz aby powodowie mogli zebrać z tego tytułu łącznie około 85 ton malin ekologicznych.

Pozwany wskazał, iż z protokołu kontroli (...) w zakresie stosowania środków ochrony z uwzględnieniem realizacji zasad integrowanej ochrony roślin z dn. 19 września 2019 r. wynika, że pracownik Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa dokonał lustracji jedynie rzędu 4-5 malin rosnących tuż obok pola G. P. (tj. rzędu o szerokości 9-10 metrów). Co więcej, powód R. M. w dniu 30 sierpnia 2017 r. pobrał do badania laboratoryjnego maliny rosnące we wskazanym pasie i to wyłącznie na podstawie tej próbki stwierdzono wystąpienie zanieczyszczenia, które było podstawą do uchylenia certyfikacji tej uprawy przez spółkę (...) sp. z o.o. Powyższe zdaniem pozwanego świadczy o bezzasadności twierdzeń powodów w zakresie zanieczyszczenia całości upraw malin, co potwierdziły również m.in. wnioski opracowania szkody wykonane przez spółkę (...) sp. z o.o. na zlecenie spółki (...) S.A. w W..

W ocenie pozwanego niewiarygodne pozostają również twierdzenia powodów, że w 2017 r. prowadzili oni uprawę malin ekologicznych na obszarze 13,57 ha i mogli z tej uprawy zebrać wówczas około 85 ton malin ekologicznych. Pozwany zaznaczył, iż z certyfikatu załączonego do pozwu i pisma z dn. 2 sierpnia 2017 r. spółki (...) wynika, że certyfikacją objęty był jedynie obszar o powierzchni 3,7 ha. Ponadto podczas oględzin uprawy w dniu 17 września 2017 r. powód R. M. zadeklarował, że prowadzi uprawę malin na powierzchni 5,1 ha.

Również twierdzenia powodów co do ilości pozyskiwanych malin pozostają w sprzeczności z certyfikatem, bowiem wskazano w nim maksymalna ilość malin objęta certyfikatem, która wynosiła 75,1 ton przy przyjęciu maksymalnej produkcji. Co istotne, wskazana ilość dotyczyła zbiorów z dwóch sezonów, tj. w latach 2017-2018, ponieważ certyfikat

dotyczył okresu od 2 sierpnia 2017 r. do 31 stycznia 2019 r. Powołując się na przedłożone przez powodów faktury sprzedaży za lata 2014-2016 oraz zebraną ilość malin w sezonie 2017 r. (zebrano wyłącznie 2,5 tony, przy czym w chwili zdarzenia jakie miało miejsce w dniu 30 sierpnia 2017 r. okres zbioru malin był mniej więcej w połowie) pozwany wskazał, iż częściowe zanieczyszczenie malin powodów nie miało wpływu na tak znaczny spadek ilości zebranych owoców, lecz wynikało to z choroby krzewów malin, jaka wystąpiła przed 30 sierpnia 2017 r. lub odmłodzeniem uprawianych hodowli krzewów malin. Pozwany zaznaczył, iż powodowie nie przedłożyli również dowodu, że w sezonie 2017 sprzedali 85 ton malin konwencjonalnych, a więc hipotetycznej ilości malin, jaką mieli uzyskać z posiadanej uprawy w 2017 r.

Pozwany wskazał, iż za oddaleniem powództwa przemawia również fakt, iż powodowie nie wykazali jaki był rzeczywisty zbiór malin w 2017 r., podkreślając że nie podjęli w tym zakresie żadne inicjatywy dowodowej oraz fakt, iż przy oszacowaniu swojego roszczenie nie odjęli tego, co faktycznie zebrali i sprzedali przed zanieczyszczeniem, do którego doszło 30 sierpnia 2017 r.

Dodatkowo zdaniem pozwanego uchylenie certyfikatu w całym zakresie (dotyczących wszystkich działek) przez (...) Sp. z o.o. nie pozostaje w związku z działaniem G. P., gdyż w dniu 30 sierpnia 2017 r. doszło do zanieczyszczenia wyłącznie dwóch działek powodów o powierzchni niespełna 0,5 ha. Z uwagi na brak pobrania przez powodów próbek z krzewów malin z pozostałych działek niezależnie od niewykazania tej okoliczności przez powodów, pozwany podniósł, iż ww. okoliczność należy rozpatrzyć na podstawie art. 362 k.c. jako przyczynienie się powodów do powstania wyrządzonej im hipotetycznie szkody (odpowieź na pozew – k.119-121).

Powodowie podtrzymali stanowisko w piśmie z dnia 27 maja 2022 r. (data nadania, k.378).

W uzasadnieniu powodowie wskazali, iż łączna powierzchnia ich działek przeznaczonych do uprawy ekologicznej i objęta certyfikatem nr (...) wyniosła łącznie 13,57 ha, zaprzeczając stanowczo przy tym twierdzeniom pozwanego jakoby powierzchnia ta miała wynosić 5,1 ha. Dodatkowo powodowie wyjaśnili, iż znajdujące się na działkach o nr ew. (...) o łącznej powierzchni 3,7 ha, wchodzących w skład gospodarstwa nasadzenia zostały w 2016 r. zniszczone na skutek działania suszy, zaś nowa plantacja została ponownie założona wiosną 2017 roku, jednak na skutek przymrozków rośliny uschły i ta część plantacji przeznaczona została pod zaoranie, co wiązało się z umieszczeniem w decyzji o przyznaniu certyfikatu należytej wzmianki.

Powodowie zaprzeczyli również twierdzeniom pozwanego o braku związku przyczynowego pomiędzy uszkodzeniem części krzaków malin należących do powodów z zawieszeniem certyfikatu i odebranie statusu maliny ekologicznej co do całej plantacji powodów. Powodowie zaznaczyli, iż certyfikat jest jeden dla całego gospodarstwa. Powołując się na art. 30 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 roku w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych powodowie wskazali, iż przepisy regulujące produkcję ekologiczną nie przewidują możliwości przyznania producentowi statusu producenta ekologicznego danego produktu (np. maliny) jedynie co do części plonów, pochodzących z jego gospodarstwa rolnego. Powyższe zdaniem powodów świadczy o tym, iż nie można poniesionej przez nich szkody ograniczać do pasa gruntu plantacji, sąsiadującego z działkami G. P., bowiem nie będzie to realny rozmiar szkody, jaką powodowie ponieśli na skutek zdarzenia z dnia 30 sierpnia 2017 roku.

Twierdzenia pozwanego dotyczące, że wskazana w certyfikacie ilość malin 75,1 tony obejmuje dwa sezony: 2017 i 2018 w ocenie powodów są bezpodstawne, gdyż certyfikat jest odnawiany corocznie, po przeprowadzeniu przez jednostkę certyfikującą corocznej kontroli plantacji i określa ile malin można w okresie objętym certyfikatem sprzedawać jako produkt ekologiczny

W zakresie kwestionowanych przez pozwanego zbiorów maliny ekologicznej na poziomie 6500 kg/ha, powodowie wskazali, iż ilość zbiorów maliny z 1 ha przyjęta została przez nich w ślad za metodologią zastosowaną do wyliczenia szkody w uprawie malin, przyjęta przez likwidatora w niniejszej sprawie - (...) S.A., na podstawie opracowania szkody nr (...), sporządzonego przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

W 2016 r. niesprzyjające warunki pogodowe w postaci suszy spowodowały wystąpienie szkód na terenie całego gospodarstwa powodów, z czego w największym stopniu zniszczenia dotknęły odnowione nasadzenia na powierzchniach: 2,09 ha działek o nr ew. (...) (0,45 ha) i (...) (1,64 ha), stanowiących całość działki rolnej o oznaczeniu (...) 1,13 ha działek o nr ew. (...) (0,18 ha), (...) (0,19 ha), (...) (0,37 ha), (...) (0,39 ha), stanowiących część działki rolnej o oznaczeniu (...) 0,30 ha działki o nr ew. (...), stanowiącej całość działki rolnej o oznaczeniu (...). Podjęte przez powodów próby podlewania nie przyniosły rezultatów, w związku z czym nasadzenia nie przyjęły się a powodowie podjęli decyzje o zaoraniu gruntu celem rozpoczęcia jego przygotowywania do wykonania ponownych nasadzeń, które dokonali. (pismo z 22.11.2016 r. skierowane do Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. – k.343, oświadczenia o wystąpieniu szkody w uprawach z 20.11.2016 r. – k.343v.-344, zeznania powodów – k. 449 v. – 450 v.).

W dniu 8 lipca 2017 r. inspektor (...) Sp. z o.o. przeprowadził kontrolę gospodarstwa powodów kwalifikując je do objęcia certyfikatem wydawanym na podstawie Rozporządzenia Rady 834/2007. Obszar gospodarstwa mogący zostać objętym certyfikacją użytkowania ekologicznego wyniósł 13,57 ha (raport z kontroli „ekologiczna uprawa roślin i utrzymanie zwierząt” nr (...) z 08.07.2017 r. – k.340 wraz z załącznikami – k.341-342).

Decyzją z dnia 2 sierpnia 2017 r. (...) Sp. z o.o. przyznał R. M. jako producentowi rolnemu certyfikat nr (...) wydawany podmiotowi gospodarczemu, określony w art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008, obejmujący swoim zakresem malinę o statusie ekologiczny w ilości 76,100 tony.

Jako wyjaśnienie pojęcia „ekologiczny” wskazano „produkt ekologiczny, produkty wyprodukowane zgodnie z metodami ekologicznymi mogą być znakowane z powołaniem się na produkcję ekologiczną, zgodnie z art: 23, 24, 25 i 26 rozporządzenia Rady (WE) 834/2007 ze zm.; "2,3 rok konwersji" - produkty nie są ekologiczne, jednakże mogą być znakowane z powołaniem się na konwersję na rolnictwo ekologiczne: "1 rok konwersji" - produkty nie mogą być znakowane w odniesieniu do jakiegokolwiek powołania się na rolnictwo ekologiczne!"

Ważność certyfikatu obowiązywała w okresie od 2 sierpnia 2017 r. do 31 stycznia 2019 r.

W uwagach do decyzji o przyznaniu certyfikatu wskazano, iż w związku z weryfikacją zadeklarowanych upraw we wniosku obszarowym ze stanem faktycznym stwierdzonym podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 8 lipca 2017 r. dla zadeklarowanej uprawy maliny na działkach (...) nr ew.(...)o pow. 0,45 ha, (...) nr ew. (...)o pow. 1,64 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 0,3 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 0,19 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 0,18 ha, (...) nr ew.(...) i (...) o pow. 0,76 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 0,18 ha w wykazie producentów, którzy spełnili wymagania dotyczące produkcji w rolnictwie ekologicznym w 2017 roku przesyłanym do ARIMR dla ww. działek o łącznej powierzchni 3,70 ha zostanie potwierdzona uprawa „ugór” (certyfikat nr (...) wraz z decyzją o przyznaniu certyfikatu – k.20).

W dniu 30 sierpnia 2017 r. G. P. wykonał oprysk rzepaku ozimego na własnym polu (obejmującym działki ewidencyjne nr (...)) sąsiadującym bezpośrednio z w/w gospodarstwem powodów (ekspertyza przybliżonych warunków atmosferycznych – k.231v., zeznania powodów – k. 449 v. – 450 v., zeznania świadka G. P. – k. 434).

R. M. i P. K. w dacie zdarzenia nie posiadali dobrowolnego ubezpieczenia upraw rolnych (okoliczność bezsporna, oświadczenie R. M. z 09.07.2018 r. – k.75v.).

Odbiorcami uprawianych przez powodów malin były m.in. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. (okoliczność bezsporna, karta dostawy surowców ekologicznych na zlecenie (...) Sp. z o.o. z 01.09.2017 r. w ilości 86 skrzynek: 180 kg za klasę I oraz 63 kg za klasę II, karta dostawy surowców ekologicznych na zlecenie (...) Sp. z o.o. z 02.09.2017 r. w ilości 52 skrzynek: 168 kg za klasę I – k.149, umowa kontraktacji nr (...) z (...) Sp. z o.o. z 08.08.2016 r. – k.165-166v., umowa kontraktacji produktów rolnych nr (...) z (...) Sp. z o.o. z 10.08.2017 r. – k.167-168v., karta dostawy surowców ekologicznych na zlecenie (...) Sp. z o.o. z 24.08.2017 r. w ilości 47 skrzynek: 110 kg – k.172, karta dostawy surowców ekologicznych na zlecenie (...) Sp. z o.o. z 25.08.2017 r. w ilości 15 skrzynek: 45 kg = k. 172v., karta dostawy surowców ekologicznych na zlecenie (...) Sp. z o.o. z 26.8.2017 r. w ilości 34 skrzynek: 95 kg za klasę

I – k.173, karta dostawy surowców ekologicznych na zlecenie (...) Sp. z o.o. z 28.08.2017 r. w ilości 15 skrzynek: 45 kg za klasę I – k.173v.).

Przeprowadzone na zlecenie R. M. w dniach 1 – 4 września 2017 r. badania wykazały obecność metazachloru oraz dithiocarbamates w roślinach, w związku z czym pismem z dnia 10 września 2017 r. powód poinformował (...) Sp. z o.o. – Biuro Terenowe w W. o zaistniałym zdarzeniu. Dodatkowo powód poinformował również odbiorców uprawianych przez powodów malin tj. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. wskazując, iż dostarczona odpowiednio w dniach 1-2 września 2017 r. oraz 4-6 września 2017 r. dostawa malin może być zanieczyszczona (sprawozdanie z badań nr (...) z 06.09.2017 r. – k.33-35, faktura nr (...) na kwotę 861,00 zł – k.32, pismo do (...) Sp. z o.o. z 10.09.2017 r. – k.36, pismo do (...) Sp. z o.o. z 10.09.2017 r. – k.37, pismo do (...) Sp. z o.o. z 10.09.2017 r. – k.38).

W związku z ryzykiem zanieczyszczenia dostarczonych przez powodów malin ekologicznych (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. dokonały korekty wystawionych przez powodów faktur, w których przekwalifikowały owoce maliny ekologicznej na malinę konwencjonalną, obniżając jednocześnie cenę za 1 kg (faktura VAT (...) na kwotę 1 182,35 zł z 05.09.2017 r. – k.40, faktura korygująca VAT (...) kwotę 1 182,35 zł na 598,13 zł z 14.09.2017 r. – k.41, faktura VAT (...) na kwotę 927,69 zł z 06.09.2017 r. – k.42, faktura korygująca VAT RR (...) kwotę 927,69 zł na 469,30 zł z 14.09.2017 r. – k.43, faktura VAT RR (...) na kwotę 1 964,52 zł z 07.09.2017 r. – k.44, faktura korygująca VAT (...) kwotę 1 964,52 zł na 993,82 zł z 14.09.2017 r. – k.45, faktury pierwotne i korygujące – k.169-171v., faktura VAT (...) na kwotę 2 123,34 zł – k.241, korekta faktury VAT (...) na kwotę 773,29 zł – k.241v.-242, faktura VAT (...) na kwotę 1 472,03 zł – k.242v., korekta faktury VAT (...) na kwotę 539,28 zł – k.243-243v.).

W dniu 12 września 2017 r. (...) Sp. z o.o. wydało decyzję o zawieszeniu certyfikatu nr (...) w całości zakresu do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego (pismo z 12.09.2017 r. – k.39).

W dniu 19 września 2017 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa z siedzibą w W. Oddział w R. przeprowadził kontrolę krzewów malin na działkach o nr ew. (...) i (...) położonych w bezpośrednim sąsiedztwie z działką należącą do G. P. na podstawie której stwierdzono na młodych pędach przebarwienia liści koloru jasnożółtego przechodzącego w kolor żółty. Na liściach stwierdzono również zielone unerwienia (protokół kontroli nr (...) w zakresie stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem realizacji zasad integrowanej ochrony roślin z 19.09.2017 r. – k.46-50v.).

Pismem z dnia 23 października 2017 r. (...) Sp. z o.o. poinformował R. M., iż w związku z przeprowadzoną dodatkową kontrolą gospodarstwa, wynikami badań laboratoryjnych (których kosztami zostali obciążeni powodowie w wysokości 553,50 zł) oraz oceną pokontrolną dokumentacji została podjęta decyzja o wydaniu nowego certyfikatu o nr(...)

W uwagach do decyzji o przyznaniu certyfikatu wskazano, iż w dniu 03 października 2017 r. w gospodarstwie powodów przeprowadzono kontrolę dodatkową wraz z poborem próbek owoców maliny. Otrzymane wyniki badań nie wykazały zanieczyszczenia próbki substancją niedozwoloną w rolnictwie ekologicznym. W wyniku przedstawionych dowodów, kontrolą dodatkową, poborem próbek oraz wynikami kontroli przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa została podjęta decyzja o podtrzymaniu statusu ekologicznego dla działek zgłoszonych do certyfikacji. Ze względu na zanieczyszczenie produktu środkami niedozwolonymi w rolnictwie ekologicznym (pozytywny wynik próbki nr (...), substancja metazachlor, wynik $0,018 \pm 0,009$ mg/kg) produkt nie może zostać zakwalifikowany jako ekologiczny. W związku z powyższym status produktu zostaje zniesiony do 1 roku konwersji. Konieczne jest wprowadzenie procedury zapobiegawczej, która uniemożliwi ponowne zniesienie substancji niedozwolonych z upraw sąsiadujących. Zaznaczono, iż skuteczność tych działań zostanie zweryfikowana podczas kolejnej kontroli (decyzja o przyznaniu certyfikatu z 23.10.2017 r. – k.53, faktura (...) nr (...) na kwotę 553,50 zł – k.80, sprawozdanie z analiz pozostałości pestycydów z 23.10.2017 r. – k.150, sprawozdanie z badań z 11.10.2017 r. – k.150v., zlecenie badań laboratoryjnych – k.151).

Po zdarzeniu do którego doszło w dniu 30 sierpnia 2017 r. powodowie dokonywali dalszej sprzedaży malin, z tym że pozbawionych statusu ekologicznych po cenach od 3,20 zł do 4,80 zł za 1 kg (faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 5 799,61 zł – k.174, faktura VAT (...) sprzedaży malin dla (...) Sp. z o.o. na kwotę

25 007,83 zł – k.174v.-175, faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 5 422,97 zł – k.175v., faktura VAT(...) sprzedaży malin dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 3 787,44 zł – k.176, faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 544,42 zł – k.176v., faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 6 516,30 zł – k.244).

Łącznie powodowie w 2017 r. uzyskali ze sprzedaży malin pozbawionych statusu ekologicznych i sprzedawanych po cenach przewidzianych dla malin konwencjonalnych kwotę (...) zł. Dodatkowo w 2017 r. ze sprzedaży malin o statusie „ekologiczne” powodowie uzyskali kwotę (...) złotych. Łącznie czyniło to kwotę (...) złotych. (faktura korygująca VAT (...) kwotę 1 182,35 zł na 598,13 zł z 14.09.2017 r. – k.41, faktura korygująca VAT (...)kwotę 927,69 zł na 469,30 zł z 14.09.2017 r. – k.43, faktura korygująca VAT (...)kwotę 1 964,52 zł na 993,82 zł z 14.09.2017 r. – k.45, korekta faktury VAT (...) na kwotę 773,29 zł – k.241v.-242, korekta faktury VAT (...) na kwotę 539,28 zł – k.243-243v., faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 5 799,61 zł – k.174, faktura VAT(...) sprzedaży malin dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 25 007,83 zł – k.174v.-175, faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 5 422,97 zł – k.175v., faktura VAT(...) sprzedaży malin dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 3 787,44 zł – k.176, faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 544,42 zł – k.176v., faktura VAT (...) nr (...) sprzedaży malin dla P.H. (...) w L. na kwotę 6 516,30 zł – k.244, faktura VAT (...) sprzedaży malin eko dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 917,06 zł – k.278, faktura VAT (...) sprzedaży malin eko dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 375,57 zł – k.278, faktura VAT (...) sprzedaży malin eko dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 791,87 zł – k.278, faktura VAT nr (...) sprzedaży malin eko dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 375,57 zł – k.278, faktura VAT nr (...) sprzedaży malin eko dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 2 125,34 zł – k.278v., faktura VAT nr (...) sprzedaży malin eko dla (...) Sp. z o.o. na kwotę 1 473,03 zł – k.278v.).

W dacie zdarzenia dokonujący oprysku rzepaku ozimego G. P. nie był objęty obowiązkową ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolnika (okoliczność bezsporna, wydruk emaila G. P. z 11.06.2018 r. – k.194, wniośko-polisa obejmująca m.in. obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego obowiązująca od 20.04.2018 r. do 19.04.2019 r. – k.217v., pismo Urzędu Miasta w I. z 31.12.2019 r. – k.259).

Początkowo postępowanie likwidacyjne prowadzone było przez (...) S.A. z siedzibą w W. pod numerem szkody (...), które ostatecznie odmówiło wypłaty odszkodowania wobec braku objęcia sprawcy szkody obowiązkowym ubezpieczeniem OC prowadzonego gospodarstwa rolnego. W związku z powyższym pismem z dnia 20 kwietnia 2018 r. (...) S.A. poinformował działającego w imieniu R. M. pełnomocnika o przekazaniu całości zebranej dokumentacji Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu celem przeprowadzenia likwidacji szkody (dokumentacja likwidacyjna szkody (...) S.A.: pismo z 13.10.2017 r. – k.54, pismo z 07.11.2017 r. – k.55-56 wraz z potwierdzeniem nadania – k.57, pismo z 27.11.2017 r. – k.58 wraz z potwierdzeniem nadania – k.59, pismo z 27.11.2017 r. – k.60, pismo z 11.12.2017 r. – k.61, pismo z 20.04.2018 r. – k.62, opracowanie szkody Nr (...) sporządzony przez (...) Sp. z o.o. z 11.04.2018 r. – k.63-69).

Po otrzymaniu od (...) S.A. zgromadzonej dokumentacji szkody Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z siedzibą w W. prowadził postępowanie likwidacyjne pod numerem sprawy (...). Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i przyznał na rzecz R. M. kwotę 11 553,67 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenie mienia. Na powyższą kwotę odszkodowania złożyły się: 861,00 zł za wykonanie badań, 2 061,25 zł wynikająca z faktur za obniżenie wartości maliny, 8 631,42 zł z tytułu straty spowodowanej brakiem możliwości sprzedaży maliny o statusie ekologicznym według następującego wyliczenia: 0,482 ha tj. 4820 m² powierzchni x 5,51 zł (cena maliny pomniejszona o koszty zbioru) x 6500 kg/ha (średni zbiór z ha) x 0,5 (malina konwencjonalna jest o ok. 50% tańsza od maliny ekologicznej). Do powyższego obliczenia przyjęto, iż: powierzchnia 0,482 ha = ok. 482 mb x 10 m (szacunkowa szerokość pasa, który mógł ulec zanieczyszczeniu), cena maliny: średnia cena maliny w 2017 za 1 kg wynosiła 8,01 zł brutto, koszt zbioru to ok 2,5 zł/kg, utracony dochód za 1 kg: 5,51 zł, 6500 kg/ha średni plon (dokumentacja likwidacyjna szkody UFG: pismo potwierdzające zarejestrowanie szkody z 08.05.2018 r. – k.70, pismo z 18.05.2018 r. – k.71, pismo z 05.06.2018 r. – k.73, pismo z 26.06.2018 r. – k.74, pismo z 29.08.2018 r. – k.232, pismo z 07.02.2019 r. przyznające odszkodowanie w wysokości 11 553,67 zł – k.76).

W dniu 26 czerwca 2020 r. H. M. i M. K. jako współwłaścicielki działek o nr ew. (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) w miejscowości P. oraz działek o nr ew. (...) w miejscowości K. oświadczyły, że prawo dochodzenia wszelkich roszczeń z tytułu szkody spowodowanej zdarzeniem z dnia 30 sierpnia 2017 r. cedują na swoich małżonków – R. M. i P. K. (d: oświadczenia z 26.06.2020 r. – k.26-27 v.).

Pismem z dnia 25 sierpnia 2020 r. działający w imieniu R. M. pełnomocnik wskazał, iż do roszczenia przyłącza się poszkodowany P. K.. Jednocześnie podtrzymało dotychczasowe stanowisko co do wysokości żądanego odszkodowania zawarte w piśmie z dnia 9 października 2019 r. (pismo z 25.08.2020 r. – k.85-87).

Pismem z dnia 24 czerwca 2021 r. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny przyznał na rzecz R. M. dalszą kwotę 2 424,16 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenie mienia – utratę plonów ekologicznych.

W uzasadnieniu wskazano, iż przyjmując pierwotne założenia i wartości wynikające z przekazanych dokumentów tj. 1) cena maliny ekologicznej 8,01 zł/kg, 2) cena maliny tradycyjnej była różna. Występowały ceny 2,9 zł/kg, 3 zł/kg, 4,3 zł/kg, 4,10 zł/kg, 4,2 zł/kg, 4,80 zł/kg, 4,50 zł/kg w związku z powyższym, jako średnią cenę maliny tradycyjnej przyjęto 4 zł/kg, 3) areal 0,482 ha, 4) koszt zbioru przyjęto 2,5 zł/kg, 5) plon z ha 6500 kg wyliczenie wartości strat na przyjętym areale (a nie na całej powierzchni uprawy) wygląda następująco:

- wartość dochodu maliny ekologicznej: $0,482 \times (8,01 - 2,5) \times 6500 = 17\,262,83$ zł
- wartość dochodu maliny tradycyjnej: $0,482 \times (4 - 2,5) \times 6500 = 4\,699,50$ zł

Strata wyniosła zatem 12 563,33 zł (17 262,83 zł - 4 699,50). Do wskazanej wartości pozwany doliczył 861 zł i 553,50 zł tytułem kosztów badań laboratoryjnych (faktury VAT (...)). Łączna wysokość uznanego odszkodowania wyniosła 13 977,83 zł. W związku z faktem, iż R. M. otrzymał kwotę 11 553,67 zł do uzupełnienia odszkodowania pozostała kwota 2 424,16 zł (13 977,83 zł - 11 553,67 zł).

Dodatkowo w uzasadnieniu pozwany wskazał, iż w pierwszej decyzji przyznającej odszkodowanie wyliczono utratę dochodu na kwotę 8 631,42 zł i 2 061,25 zł (razem: 10 692,67 zł) z uwagi, iż pierwotnie szacunkowo przyjęto 50% straty plonu natomiast obecnie wyliczenie obejmuje potrącenie faktycznej różnicy cenowej (jako średnia) w dochodzie z uprawy maliny ekologicznej i maliny tradycyjnej. Ponadto pierwotnie niezasadnie uznano kwotę 2 061,25 zł tytułem różnicy wartości malin ekologicznych i tradycyjnych wynikającej z faktur. Wartość ta ujęta była już w wyliczonej kwocie 8 631,42 zł, która obejmowała całość uznanego arealu.

Pozwany wyjaśnił także, iż w kwestii utraty certyfikatu na całą powierzchnię uprawy fakt ten nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowo skutkowym ze zdarzeniem szkodowym. Zaznaczył, iż brak jest danych, wskazujących dlaczego jednostka certyfikująca wydała taką, a nie inną decyzję. Obiektywny zakres szkody został już udokumentowany, a decyzja o wykluczeniu całej plantacji z certyfikatu i jej skutki nie mogą obciążać sprawcy, brak jest bowiem w tym przypadku adekwatnego związku przyczynowo - skutkowego. Podkreślono, iż poszkodowany powinien podjąć stosowne kroki mające na celu pobranie próbek z pozostałej powierzchni uprawy, aby wykluczyć jej skażenie, a tym samym ograniczyć skutki decyzji jednostki certyfikującej do faktycznie skażonej powierzchni. Przepisy wewnętrzne jednostki certyfikującej czy zapisy umowy nie mogą rzutować na sytuację sprawcy obciążając go kosztami, które nie były skutkiem jego działania, za które jest odpowiedzialny (pismo z 24.06.2021 r. przyznające dalsze odszkodowanie w wysokości 2 424,16 zł – k.90, aneks do opracowania szkody Nr (...) sporządzony przez (...) Sp. z o.o. z 08.06.2021 r. – k.143-145).

Łącznie powód R. M. otrzymał od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego tytułem odszkodowania za uszkodzenie mienia w wysokości 13 977,83 zł, z czego 12 563,33 zł tytułem odszkodowania za stratę powstałą na skutek uszkodzenia mienia – utratę możliwości zbioru i sprzedaży maliny ekologicznej (okoliczność bezsporna, pismo z 07.02.2019 r. przyznające odszkodowanie w wysokości 11 553,67 zł – k.76, pismo z 24.06.2021 r. przyznające dalsze odszkodowanie w wysokości 2 424,16 zł – k.90).

W 2014 r. powodowie łącznie sprzedali 49 403 kg maliny ekologicznej za łączną kwotę 375 317,08 zł, w 2015 r. 45 944,60 kg za 584 385,16 zł, zaś w 2016 r. 49 245 kg za 615 720,80 zł. Łącznie w latach 2014-2016 powodowie sprzedali 144 592,60 kg maliny ekologicznej (faktura VAT nr (...) z 31.07.2014 r. – k.273, faktura Vat nr (...)z 18.08.2014 r. – k.273-273v., faktura VAT nr (...) z 31.08.2014 r.– k.274-274v., faktura VAT nr (...) z 15.09.2014 r. – k.274v.-275, faktura VAT nr (...) z 30.09.2014 r. – k.275-275v., faktura VAT (...) z 23.09.2014 r. – k.275v., faktura VAT(...)z 18.11.2014 r. – k.275v., faktura VAT (...) z 08.08.2015 r. – k.276, faktura VAT (...) z 14.08.2015 r. – k.276, faktura VAT (...) z 21.08.2015 r. – k.276, faktura VAT (...) z 30.08.2015 r. – k.276v., faktura VAT (...) z 07.09.2015 r. – k.276v., faktura VAT (...) z 14.09.2015 r. - k.276v., faktura VAT (...) z 21.09.2015 r. – k.276v., faktura VAT (...) z 28.09.2015 r. – k.277, faktura VAT (...) z 14.10.2015 r. – k.277, faktura (...) nr (...)853 z 30.09.2015 r. – k.277, faktura VAT (...)z 19.08.2016 r. – k.277v., faktura VAT(...)z 30.08.2016 r. – k.277v., faktura VAT(...)z 26.09.2016 r. – k.277v., faktura VAT (...) z 21.10.2016 r. – k.277v.).

Ilość zebranych przez powodów ze spornej nieruchomości i sprzedanych malin ekologicznych certyfikowanych wyniosła:

- 1) w 2014 r. – 49.613 kg,
- 2) w 2015 r. – 46.944,60 kg,
- 3) w 2016 r. – 49.315 kg.

Ilość malin ekologicznych certyfikowanych zebranych przez powodów ze spornej nieruchomości w przeliczeniu na 1 ha upraw średnio wyniosła:

- 1) w 2014 r. – 3.656,08 kg/ha,
- 2) w 2015 r. – 3.459,44 kg/ha,
- 3) w 2016 r. – 3.634,12 kg/ha.

(opinia biegłego z zakresu rachunkowości K. J. – k. 496 – 502).

Sąd dokonał następującej oceny dowodów:

Sąd uznał za pełnowartościowy materiał dowodowy przedstawione przez strony w sprawie dokumenty wymienione enumeratywnie na wstępie uzasadnienia. Ich autentyczność, jak i zawartość nie były kwestionowane przez żadną ze stron i Sąd także nie znalazł podstaw do ich podważania.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania przesłuchanych świadków i powodów, albowiem są logiczne i spójne, potwierdzają się wzajemnie. Należy zastrzec, iż ocena dotyczy tych tylko tych części relacji w/w osobowych źródeł dowodowych, w których osoby te zeznają o faktach, a nie w zakresie w jakim przedstawiają własne oceny i poglądy, albowiem rolą stroni świadków jako źródeł dowodowych jest przedstawienie faktów, które zaobserwowali, a nie ocen o tych faktach.

Sąd uznał opinię złożoną przez biegłego sądowego K. J. za bezstronny i wiarygodny dowód w sprawie. W ocenie Sądu opinia ta jest przekonująca i wyczerpująco uzasadniona. Z jej treści wynika, iż przedmiotem analizy sporządzającego opinię były wszystkie czynniki, od których zależy ustalenie prawidłowej wartości czynników pozwalających na ustalenie wysokości szkody poniesionej przez powodów. Sposób obliczeń zaprezentowany przez biegłego sądowego wskazuje na prawidłowy tok podejmowania przez niego kolejnych czynności analitycznych. Przedmiotowa opinia jest jasna i logiczna. Strony nie zakwestionowały tej opinii. W tym stanie rzeczy Sąd również nie znalazł podstaw do podważania opinii i przyjął ją w pełni za podstawę do ustalenia stanu faktycznego.

Sąd postanowieniem z dnia 9 lutego 2023 r. oddalił wniosek strony powodowej o uzupełnienie postanowienia z dnia 23.01.23 r. w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego (k. 450 v. – 451, 483), ponieważ postanowienie

to było kompletne, odnosiło się do wszystkich spornych okoliczności w sprawie, których ustalenie wymagało wiedzy specjalistycznej. Postanowienie to w pełnym zakresie umożliwiło dokonanie ustaleń koniecznych do rozpoznania sprawy przy uwzględnieniu twierdzeń przedstawionych przez strony według stanu rzeczy istniejącego w dacie wydania tego postanowienia. Z tej samej przyczyny Sąd oddalił wnioski strony powodowej o zmianę w/w postanowienia z dnia 9 lutego 2023 r. poprzez zobowiązanie biegłej do sporządzenia opinii w zakresie wykraczającym poza tezę dowodową postanowienia z dnia 23.01.23 r. w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego (k. 520 v., 524). Należy podkreślić, iż zarządzeniem z dnia 8 kwietnia 2022 r. (k. 128 v.) przewodniczący określił stronie powodowej (odpowiednio innym zarządzeniem stronie pozwanej) termin na składanie wszelkich ewentualnych twierdzeń i dowodów. Zarządzenie to zostało doręczone pełnomocnikowi powodów w dniu 11.05.22 r. (k. 327). Termin ten został dwukrotnie przedłużony stronie powodowej – zgodnie z jej wnioskiem, czyli ostatecznie do dnia 28 maja 2022 r. (k. 323, 329, 333). W tymże terminie powodowie nie zmienili zawartego w pozwie twierdzenia w zakresie ceny za 1 kg maliny ekologicznej certyfikowanej na poziomie 8,01 złotych ani też innych twierdzeń zawartych w pozwie. Dopiero w piśmie z dnia 31 stycznia 2023 r. powodowie po raz pierwszy wystąpili ze zmienionym w tym zakresie twierdzeniem (k. 453). Te nowe twierdzenia podlegały pominięciu jako spóźnione zgodnie z przepisem art. 205 (3) par. 2 kpc. To samo należy odnieść do nowych wniosków dowodowych zgłoszonych po tym terminie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje częściowo na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie należy podnieść, iż powodowie w taki sposób sformułowali żądanie pozwu, iż wnieśli o zasądzenie łącznie na ich rzecz od pozwanego kwoty 341.138,62 zł tytułem odszkodowania za utratę możliwości zbioru i sprzedaży produkowanej przez nich maliny ekologicznej certyfikowanej. Powodowie domagali się zapłaty odszkodowania obliczając poniesioną szkodę w taki sam sposób jak uczynił to pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, stosując tę samą metodologię wyliczenia szkody, powodowie domagali się uzupełnienia wypłaconego już przez pozwanego odszkodowania z tego tytułu, wskazując, iż pozwany w nieuzasadniony sposób obliczył szkodę przy założeniu, iż odszkodowanie powinno zostać obliczone za utratę w/w plonów jedynie z powierzchni 0,482 ha, podczas gdy zdaniem powodów, powinno zostać ono obliczone za utratę plonów z całej powierzchni upraw, czyli z 13,57 ha.

Zdaniem powodów, uzupełniające odszkodowanie za pozostałą część plantacji malin powodów, czyli za powierzchnię 13,088 ha (13,57 ha - 0,482 ha) wynosi 341.138,62 zł (różnica pomiędzy ceną maliny ekologicznej, a konwencjonalnej z uwzględnieniem kosztów zbioru). Została ona obliczona w według wzoru zastosowanego przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym, w następujący sposób:

- 1) $13,088 \text{ ha} (13,57 \text{ ha} - 0,482 \text{ ha}) \times 5,51 \text{ zł} (8,01 \text{ zł} - 2,50 \text{ zł}) \times 6500 \text{ kg/ha} = 468.746,72 \text{ zł}$ dochód z maliny ekologicznej;
- 2) $13,088 \text{ ha} (13,57 \text{ ha} - 0,482 \text{ ha}) \times 1,50 \text{ zł} (4,00 \text{ zł} - 2,50 \text{ zł}) \times 6500 \text{ kg/ha} = 127.608 \text{ zł}$ dochód z maliny konwencjonalnej;
- 3) $468.746,72 \text{ zł} - 127.608 \text{ zł}$;

przy przyjęciu założeń, zgodnie z decyzją UFG z dnia 24 czerwca 2021 r.:

- 8,1 zł średnia cena 1 kg maliny ekologicznej w 2017 roku;
- 4,00 zł średnia cena 1 kg maliny konwencjonalnej w 2017 roku;
- 2,50 zł średni koszt zbioru 1 kg maliny w 2017 r.;
- 6 500 kg średni plon maliny z 1 ha w 2017 roku wg UFG;

- 0,482 ha szacunkowa szerokość pasa plantacji malin, który mógł ulec zanieczyszczeniu na skutek oprysku G. P. w dniu 30 sierpnia 2017 roku (482 mb x 10 m).

W toku procesu pozwany zakwestionował powództwo co do zasady i wysokości, w tym zakwestionował wielkość powierzchni nieruchomości, na której powodowie prowadzili w/w uprawę oraz wielkość zbiorów uzyskiwanych średniorocznie przez powodów z tej uprawy.

Zdaniem Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż powodowie spełniają przesłanki do udzielenia im ochrony prawnej w obszarze przez nich wskazanym, przy czym w mniejszym zakresie ilościowym niż to wynika z oczekiwań powodów przedstawionych w pozwie.

Bezsporne w niniejszej sprawie były okoliczności uszkodzenia części plantacji malin ekologicznych powodów wskutek oprysku rzepaku ozimego środkami chemicznymi prowadzonego przez G. P. w dniu 30 sierpnia 2017 r., jak również to, że sprawca szkody nie był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej rolnika, mimo iż posiadał taki obowiązek ubezpieczenia. Tym samym, podstawę prawną odpowiedzialności pozwanego stanowi przepis art. 98 ust. 1 pkt 3 c ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym do zadań Funduszu należy zaspokajanie roszczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na osobie, w mieniu, w mieniu i na osobie, gdy rolnik, osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w jego gospodarstwie rolnym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia, a rolnik nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem OC rolników.

Pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w swoim stanowisku, wyrażonym w odpowiedzi na pozew oraz dalszych pismach procesowych, wskazywał, że nie kwestionuje roszczenia powodów w zakresie swojej odpowiedzialności co do zasady, a jedynie podważa zakres szkody, której odszkodowania domagała się strona powodowa. Co więcej, pozwany w toku postępowania przyznawał, że na etapie postępowania likwidacyjnego wypłacił na odpowiednią (w jego ocenie) kwotę odszkodowania, co pozostawało bezsporne pomiędzy stronami. Należało zatem przyjąć, że odpowiedzialność pozwanego w zakresie obowiązku naprawienia powstałej w wyniku oprysku rzepaku ozimego środkami chemicznymi prowadzonego przez G. P. w dniu 30 sierpnia 2017 r. szkody jest w niniejszej sprawie bezsporna, a pozwany kwestionuje wyłącznie wywodzone przez powodów roszczenie co do wysokości odszkodowania.

Zgodnie z treścią art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, zobowiązany jest do jej naprawienia.

W doktrynie przyjmuje się, iż pojęciem szkody należy obejmować uszczerbek, jakiego w swych dobrach lub interesach doznała określona osoba, jeśli są to dobra lub interesy prawnie chronione, i co do których z mocy obowiązujących norm istnieje obowiązek jej naprawienia (tak E. Gniewek w Kodeks cywilny, Komentarz, wydanie 2, Wydawnictwo C.H.BECK, Warszawa 2006, uwaga 2 do pkt. III do art. 361). Szkodą jest każdy uszczerbek w dobrach prawnie chronionych, z którym ustawa wiąże powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej. Może on przybrać postać straty, którą poszkodowany poniósł w wyniku zdarzenia szkodzącego (damnum emergens) oraz utraconych korzyści (lucrum cessans). Strata wyraża się w zmianie stanu majątkowego poszkodowanego i może polegać na zmniejszeniu się jego aktywów przez utratę, ubytek lub zniszczenie poszczególnych składników majątku albo ich uszkodzenie lub utratę wartości, a także na zwiększeniu pasywów przez powstanie nowych zobowiązań lub zwiększenie już istniejących. Z kolei utrata korzyści polega na niepowiększeniu się majątku poszkodowanego, które nastąpiłoby, gdyby nie zaistniało zdarzenie wyrządzające szkodę. W orzecznictwie i w doktrynie przyjmuje się, że szkoda polegająca na niezyskaniu pożytków naturalnych i cywilnych, które rzecz przynosi, stanowi lucrum cessans. Jeżeli natomiast pobranie pożytków spowodowało zmniejszenie wartości rzeczy, wchodzi również w grę rzeczywisty uszczerbek, czyli damnum emergens (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2014 r., sygn. akt III CSK 238/13).

W orzecznictwie podkreśla się również, że wykazanie szkody w postaci *lucrum cessans* z natury rzeczy ma charakter hipotetyczny; nie sprzeciwia się to przyjęciu, że szkoda rzeczywiście powstała, jeżeli zostanie udowodnione tak duże prawdopodobieństwo osiągnięcia korzyści majątkowej przez poszkodowanego, że rozsądnie rzecz oceniając można stwierdzić, iż poszkodowany na pewno uzyskałby korzyść, gdyby nie wystąpiło zdarzenie, w związku z którym ten skutek był niemożliwy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt V CK 426/04).

Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są:

- powstanie szkody,
- popełnienie przez sprawcę czynu niedozwolonego,
- związek przyczynowy między szkodą a czynem zabronionym,
- wina sprawcy.

W ocenie Sądu, w świetle ustaleń faktycznych poczynionych w przedmiotowej sprawie żadnych wątpliwości nie budziły okoliczności w jakich doszło do zdarzenia z dnia 30 sierpnia 2017 r. oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy tym zdarzeniem a uszkodzeniami i zniszczeniami wyrządzonymi w mieniu należącym do powodów. O ile zatem kwestia powstania szkody, winy sprawcy oraz popełnienia przez niego czynu niedozwolonego pozostawały poza osią sporu niniejszego postępowania, kwestią sporną pozostawał zakres wyrządzonej szkody. Powodowie wskazywali, iż Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny dokonując w postępowaniu likwidacyjnym ustalenia wysokości odszkodowania błędnie uznał, iż powodom należy się odszkodowanie jedynie za stratę spowodowaną opryskiem maliny w pasie gruntu graniczącego z działką sprawcy, który dokonał oprysku (0,482 ha), podczas gdy powierzchnia zajmowana do uprawy maliny ekologicznej wynosiła w 2017 r. 13,57 ha. Dlatego też powodowie domagają się od pozwanego dalszej kwoty odszkodowania, na którą składa się odszkodowanie z tytułu szkody, poniesionej w związku z opryskiem ich plantacji malin oraz utratą na skutek tego certyfikatu i statusu producenta maliny ekologicznej. Tymczasem w ocenie pozwanego na skutek działania G. P. nie doszło do zanieczyszczenia całości upraw malin powodów, zaś uchylene certyfikatu w całym zakresie (dotyczących wszystkich działek) przez (...) Sp. z o.o. nie pozostaje w związku z działaniem sprawcy zdarzenia.

W związku z powyższym w pierwszej kolejności rozważania wymagała kwestia czy zawieszenie certyfikatu nr (...) przez jednostkę certyfikującą (...) Sp. z o.o. obejmowało całość gospodarstwa powodów objętego certyfikacją czy jedynie część skarżoną metazachlorem.

Zgodnie z obowiązującym w chwili zdarzenia Rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 jednostka certyfikująca oznacza niezależną prywatną stronę trzecią dokonującą inspekcji i certyfikacji w zakresie produkcji ekologicznej zgodnie z przepisami rozporządzenia (art. 2 pkt p). Organy kontrolne i jednostki certyfikujące wydają certyfikat każdemu podmiotowi gospodarczemu, który podlega ich kontroli i który w obszarze swojej działalności spełnia wymogi określone w rozporządzeniu. Certyfikat ten umożliwia co najmniej identyfikację podmiotu oraz rodzaju lub asortymentu produktów, a także okresu ważności (art. 29 ust. 1). W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości związanej z zastosowaniem się do wymogów określonych w rozporządzeniu organ kontrolny lub jednostka kontrolna zapewniają, aby na etykietach całej partii towarów lub serii produkcyjnej, w której wystąpiła dana nieprawidłowość, oraz w dotyczących jej reklamach nie umieszczano żadnego odniesienia do metody produkcji ekologicznej, w przypadku gdy jest to proporcjonalne do znaczenia wymogu, którego nie spełniono, oraz do charakteru i szczególnych okoliczności towarzyszących nieprawidłowemu postępowaniu (art. 30 ust. 1). W razie poważnego naruszenia lub naruszenia o skutku długotrwałym organ kontrolny lub jednostka certyfikująca zakazuje odnośnemu podmiotowi gospodarczemu obrotu produktami z odniesieniami do ekologicznej metody produkcji na etykietach i w reklamie w okresie, który należy uzgodnić z właściwym organem danego państwa członkowskiego (art. 30 ust. 2).

Mając powyższe na uwadze zarówno przepisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 jak i przepisy (...) Sp. z o.o. w zakresie zawieszenia certyfikatu nie przewidywały możliwości przyznania producentowi statusu producenta ekologicznego, w przypadku niniejszej sprawy maliny, jedynie co do części plonów, pochodzących z jego gospodarstwa rolnego.

W konsekwencji uznać należało, iż zawieszenie certyfikatu nr (...) przez jednostkę certyfikującą (...) Sp. z o.o. obejmowało całość gospodarstwa powodów objętego certyfikacją, a nie tylko część skarżoną metazachlorem.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do ograniczenia odpowiedzialności pozwanego wobec powodów jedynie do szkody liczonej jedynie co do pasa gruntu uprawy malin o powierzchni 0,482 ha. Mając na uwadze fakt, iż powodowie utracili w całości certyfikat do produkcji maliny ekologicznej co do całego areалу uprawy i w rezultacie nie mogli jej sprzedawać jako maliny certyfikowanej ekologicznej z całej powierzchni gospodarstwa to należało uznać, iż szkoda za którą ponosi odpowiedzialność pozwany dotyczy całej powierzchni uprawy, a nie tylko tej konkretnej części, na której stwierdzono fizycznie wystąpienie skażenia. Działanie jednostki wydającej certyfikat było zgodne z przepisami, a zatem powodowie z przyczyn zupełnie niezależnych od nich nie mogli sprzedawać maliny jako maliny certyfikowanej ekologicznej z całej powierzchni tej uprawy. W tym zakresie powodowie ponieśli szkodę wyrażającą się w tym co utracili na skutek tego zdarzenia. Należy podzielić pogląd zaprezentowany przez powodów oraz przez samego pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego, iż szkoda powodów to różnica pomiędzy dochodem powodów ze sprzedaży maliny ekologicznej certyfikowanej a dochodem ze sprzedaży maliny konwencjonalnej (tj. której nie można było sprzedawać jako maliny ekologicznej certyfikowanej). Szkoda powodów w tym zakresie powstała co do uprawy maliny z obszaru rzeczywistej uprawy maliny w 2017 r. (roku, w którym nastąpił przedmiotowy delikt) pomniejszone o powierzchnię uprawy 0,482 ha, za którą zostało już wypłacone odszkodowanie. Z obszaru wskazanego w zdaniu poprzednim powodowie mogli realnie zebrać i sprzedać maliny jedynie jako produkt zwykły (nie będący produktem certyfikowanym ekologicznym).

W kwestii powierzchni uprawy maliny ekologicznej, wskazać należy, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wykazał, że w 2017 r. rzeczywista powierzchnia gospodarstwa powodów na której znajdowały się nasadzenia maliny ekologicznej obejmowała 9,87 ha. Twierdzenia pozwanego podważające powierzchnię objętą certyfikatem nr (...) okazały się bezpodstawne, bowiem kontrola poprzedzająca jego wydanie, przeprowadzona w dniu 8 lipca 2017 r. wprost wskazywała, iż obszar gospodarstwa mogący zostać objętym certyfikacją użytkowania ekologicznego wynosił 13,57 ha. Wskazać jednak należy, iż z treści samego certyfikatu wynikało, iż należące do powodów działki wchodzące w skład przedsiębiorstwa tj.: (...) nr ew. (...) o pow. 0,45 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 1,64 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 0,3 ha, (...)nr ew. (...) o pow. 0,19 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 0,18 ha, (...) nr ew. (...) i (...) o pow. 0,76 ha, (...) nr ew. (...) o pow. 0,18 ha o łącznej powierzchni 3,70 ha zostały zakwalifikowane jako „ugór”. Powyższe potwierdzone zostało również przez samych powodów w piśmie z dnia 27 maja 2022 r., gdzie wskazywali, iż nasadzenia znajdujące się na ww. działkach zostały w 2016 r. zniszczone na skutek działania suszy. Nowa plantacja założona wiosną 2017 roku, została zaś na skutek przymrozków zniszczona i ta część plantacji przeznaczona została pod zaoranie, co wiązało się z umieszczeniem w decyzji o przyznaniu certyfikatu należytej wzmianki. Mając powyższe na uwadze uznać należało, iż rzeczywista powierzchnia gospodarstwa powodów obejmująca w 2017 r. uprawę maliny ekologicznej wyniosła 9,87 ha (13,57 ha – 3,70 ha).

W tym zakresie należało zatem uznać za częściowo uzasadniony zarzut strony pozwanej, iż powierzchnia gospodarstwa powodów obejmująca w 2017 r. uprawę maliny ekologicznej nie wynosiła aż 13,57 ha.

Sporna pozostawała również średnia wielkość zbiorów malin ekologicznych w kilogramach z jednego hektara. W tym cel Sąd dokonał ustalenia średniej z lat poprzedzających bezpośrednio rok 2017 r., czyli z lat 2014-2016 roku. Ilość malin ekologicznych certyfikowanych zebranych przez powodów ze spornej nieruchomości w przeliczeniu na 1 ha upraw średnio wyniosła: w 2014 r. – 3.656,08 kg/ha, w 2015 r. – 3.459,44 kg/ha, w 2016 r. – 3.634,12 kg/ha (opinia biegłego z zakresu rachunkowości K. J. – k. 496 – 502). Dla uśrednienia tego wyniku Sąd zsumował te trzy w/w

wartości za każdy rok i podzielił je na trzy, co dało wynik: 3.583,21 kg/ha i tę wartość Sąd przyjął do wyliczenia szkody powodów jako wartość zobiektywizowaną.

W związku z powyższym należne powodom odszkodowanie, stanowiące różnicę pomiędzy ceną maliny ekologicznej, a konwencjonalnej z uwzględnieniem kosztów zbioru obliczona została przez Sąd w następujący sposób:

1) $(13,57 \text{ ha} - 0,482 \text{ ha} - 3,70 \text{ ha}) \times (8,01 \text{ zł} - 2,50 \text{ zł}) \times 3.583,21 \text{ kg/ha} = 9,388 \text{ ha} \times 5,51 \text{ zł} \times 3.583,21 \text{ kg/ha} = 185.351,85 \text{ zł}$ – dochód z maliny ekologicznej certyfikowanej

2) $(13,57 \text{ ha} - 0,482 \text{ ha} - 3,70 \text{ ha}) \times (4,00 \text{ zł} - 2,50 \text{ zł}) \times 3.583,21 \text{ kg/ha} = 9,388 \text{ ha} \times 1,50 \text{ zł} \times 3.583,21 \text{ kg/ha} = 50.458,76 \text{ zł}$ - dochód z maliny konwencjonalnej

3) $185.351,85 \text{ zł} - 50.458,76 \text{ zł} = 134.893,09 \text{ zł}$ (różnica pomiędzy w/w dochodami)

przy założeniu, że:

1) 8,01 zł średnia cena 1 kg maliny ekologicznej w 2017 roku;

2) 4,00 zł średnia cena 1 kg maliny konwencjonalnej w 2017 roku;

3) 2,50 zł średni koszt zbioru 1 kg maliny w 2017 r.;

4) 3.583,21 kg średni plon maliny z 1 ha w 2017 r.;

5) 3,70 ha powierzchnia gospodarstwa powodów na której w 2017 r. nie prowadzili uprawy maliny ekologicznej (ugór);

6) 0,482 ha powierzchnia gospodarstwa za którą powodowie otrzymali odszkodowanie;

7) 13,57 ha łączna powierzchnia gospodarstwa powodów objęta certyfikatem przeznaczona pod uprawę maliny ekologicznej.

Mając powyższe na uwadze różnica pomiędzy ceną maliny ekologicznej, a konwencjonalnej przy powyższych założeniach wyniosła 134.893,09 złotych. Wskazać jednak należy, iż powodowie 2017 r. zarówno przed zdarzeniem z dnia 30 sierpnia 2017 r. jak i po prowadzili dalszą sprzedaż malin (częściowo ekologicznych, częściowo konwencjonalnych) i z tego tytułu uzyskali łącznie kwotę 56.508,83 zł (50.452,39 zł z sprzedaży malin konwencjonalnych oraz 6.056,44 zł ze sprzedaży malin ekologicznych). W takim wypadku uzyskaną z powyższych wyliczeń kwotę 134.893,09 zł należało pomniejszyć o uzyskaną rzeczywiście przez powodów ze sprzedaży malin (zarówno ekologicznych jak i konwencjonalnych) w 2017 r. kwotę 56 508,83 zł, uzyskując w ten sposób kwotę 78.384,26 zł, która to kwota ostatecznie wyrażała wielkość poniesionej szkody z przedmiotowej uprawy.

Kwota ta nie mogła jednak zostać zasądzona łącznie na rzecz powodów, ponieważ brak było podstaw do uznania, iż powodom przysługuje uprawnienie do łącznego zasądzenia tej kwoty na ich rzecz. Należy podkreślić, iż powodowie zgodnie zeznali, iż prowadzili tę działalność jako indywidualni rolnicy, nie zawierali umowy spółki cywilnej ani innej umowy formalizującej ich współpracę. Wyżej wymienieni zgodnie ustalili tylko, że będą po połowie dzielić się kosztami i zyskami z tej działalności (k. 449 v. i nast.). Sytuację prawną każdego z powodów należało zatem oceniać indywidualnie w zakresie wysokości szkody. Powodowie prowadzili przedmiotową działalność jako indywidualni rolnicy, była ona wprawdzie prowadzona wspólnie, ale bez ujęcia tego wspólnego prowadzenia działalności w ramy instytucjonalne pozwalające na przyjęcie, iż są uprawnieni do łącznego zasądzenia odszkodowania na ich rzecz. Nie prowadzili tej działalności w formie spółki cywilnej ani też w żadnej innej zorganizowanej formie, co więcej jedyną zasadą, którą ustalili w ramach prowadzenia tej działalności było to iż dzielili się po połowie kosztami i zyskami z tej działalności.

W tym stanie rzeczy należało uznać, iż kwota odszkodowania w wysokości 78.384,26 zł może być zasądzona wyłącznie po połowie na rzecz każdego z powodów. W rezultacie Sąd zasądził kwoty po 39.192,13 złotych.

Powodowie nie wykazali i nie udowodnili, aby ponieśli szkodę w wyższej wysokości, a zgodnie z przepisem art. 6 kc ciężar dowodu spoczywał w tym zakresie na powodach.

Jednocześnie pozwany nie wykazał i nie udowodnił, aby powodowie w jakikolwiek sposób przyczynili się do powstania szkody lub też do zwiększenia jej rozmiarów, a zgodnie z przepisem art. 6 kc ciężar dowodu spoczywał w tym zakresie na pozwanym.

O odsetkach sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W niniejszej sprawie zdaniem sądu uzasadnione było uwzględnienie roszczenia o odsetki od przyznanego odszkodowania powodowi R. M. od dnia 8 lutego 2019 roku, a od odszkodowania powodowi P. K. od dnia 29 października 2020 roku.

Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w ww. terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Powód R. M. zgłosił pozwanemu szkodę najpóźniej w dniu 8 maja 2018 roku (k. 70 – pismo UFG potwierdzające ten fakt). Mając jednocześnie na uwadze ww. art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, należało uznać, iż ten powód jest uprawniony do domagania się odsetek od dnia następnego po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody, czyli od dnia 9 czerwca 2018 roku. W ocenie Sądu okres 30 dni był w realiach niniejszej sprawy wystarczający do wyjaśnienia w ww. terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności pozwanego i do ustalenia wysokości odszkodowania. Wobec faktu, iż sam powód domagał się zasądzenia odsetek od dnia 8 lutego 2019 roku Sąd zasądził odsetki od tej daty. W tym zakresie Sąd miał na uwadze zakaz orzekania ponad żądanie określony w art. 321 kpc.

Natomiast powód P. K. zgłosił pozwanemu szkodę najpóźniej w dniu 28 września 2020 roku (k. 85 – dopiero wówczas ten powód oświadczył, że przyłącza się do szkody zgłoszonej przez R. M., k. 89 – pismo UFG potwierdzające ten fakt). Mając jednocześnie na uwadze ww. art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, należało uznać, iż ten powód jest uprawniony do domagania się odsetek od dnia następnego po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody, czyli od dnia 29 października 2020 roku. W ocenie Sądu okres 30 dni był w realiach niniejszej sprawy wystarczający do wyjaśnienia w ww. terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności pozwanego i do ustalenia wysokości odszkodowania.

Jak zostało to już uprzednio podniesione sytuację prawną każdego z powodów należy oceniać indywidualnie, także w zakresie roszczenia o zapłatę odsetek ustawowych za opóźnienie. Powodowie prowadzili przedmiotową działalność jako indywidualni rolnicy, był ona wprawdzie prowadzona wspólnie, ale bez ujęcia tego wspólnego prowadzenia działalności w ramy instytucjonalne pozwalające na przyjęcie, iż są uprawnieni do wzajemnej reprezentacji. Nie prowadzili tej działalności w formie spółki cywilnej ani też w żadnej innej zorganizowanej formie, co więcej jedyną zasadą, którą ustalili w ramach prowadzenia tej działalności było to iż dzielili się po połowie kosztami i zyskami z tej działalności.

W tym stanie rzeczy należało uznać, iż uprzednie zgłoszenie szkody pozwanemu przez R. M. nie wywołało skutku wobec powoda P. K..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 i 100 kpc, stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów. Każdy z powodów domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 341.138,62 zł, a na rzecz każdego z powodów zostały zasądzone kwoty po 39.192,13 zł. Oznacza to, że każdy z powodów wygrał niniejszy proces jedynie w 11,48 %. Na podstawie art. 108 kpc Sąd pozostawił wyliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.